

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1892. Andra Kammaren. N:o 6.

Onsdagen den 10 februari.

Kl. 11 f. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 2 dennes.

§ 2.

Jemlikt förut fattadt beslut företogs nu val af dels sex revisorer för deltagande uti innevarande års granskning af statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning, och dels tre suppleanter för desse revisorer; och blefvo dervid utsedde:

till *revisorer*:

riksdagsgsmannen	<i>H. Andersson</i>	i Nöbbelöf	med 181 röster,
»	<i>G. Eriksson</i>	i Mörviken	» 181 »
»	<i>P. Andersson</i>	i Högkil	» 180 »
»	<i>O. Erickson</i>	i Bjersby	» 180 »
»	<i>S. G. von Friesen</i>		» 118 »
och	»	<i>J. Johnsson</i>	i Bollnäs » 117 »
samt			

till *suppleanter*:

riksdagsgsmannen	<i>J. Bengtsson</i>	i Gullåkra	med 148 röster,
»	<i>A. G. Björkman</i>		» 114 »
och	»	<i>Ollas A. Ericsson</i>	» 110 »

§ 3.

Vid härefter anställt val af två revisorer och två revisorssuppleanter för hvart och ett af riksbankens afdelningskontor i orterna utsågos:

Onsdagen den 10 Februari, f. m.

vid afdelningskontoret i Göteborg:

till revisorer:

kaptenen *C. P. F. Pettersson* i Venersborg med 146 röster
 och nämndemannen *J. Larsson* i Grafveröd » 96 »

till suppleanter:

f. d. riksdagsmannen *S. B. Bruhn* i Vallda med 96 röster,
 och landstingsmannen *J. M. Johansson* i Mellbyn » 61 »

vid afdelningskontoret i Malmö:

till revisorer:

t. f. domänintendenten *M. Borgström* i Åby med 104 röster
 och landtbrukaren *P. Paulsson* i Ekeberga » 73 »

till suppleanter:

landstingsmannen *J. Nilsson* i Toarp med 97 röster,
 och f. d. riksdagsmannen *R. E. L. Darin* i Malmö » 61 »

vid afdelningskontoret i Luleå:

till revisorer:

regementsintendenten *J. J. Clausen* i Öjebyn
 och kommissionslandmätaren *A. U. Orstadius* i Piteå,
 hvardera med 65 röster.

till suppleanter:

afvittringsstyresmannen *H. W. Boström* i Neder-Luleå med 80 röster
 och v. konsuln *J. Sällström* i Nederkalix » 55 »

vid afdelningskontoret i Östersund:

till revisorer:

f. d. riksdagsmannen *G. Eriksson* i Myckelgård med 90 röster
 och direktören *J. F. Broman* i Ope » 63 »

till suppleanter:

kronofogden *P. Söderman* i Östersund
 och landstingsmannen *P. Edling* i Bräcke,
 hvardera med 64 röster.

*vid afdelningskontoret i Vexjö:*till *revisorer:*

landtbrukaren *J. Andersson* i Hjertanäs
 och f. d. riksdagsmannen *A. F. Petersson* i Ugglekull,
 hvardera med 72 röster.

till *suppleanter:*

nämndemannen *B. G. Carlsson* i Bäck med 89 röster
 och landstingsmannen *S. Johansson* i Grännaforssa » 55 »

*vid afdelningskontoret i Jönköping:*till *revisorer:*

häradshöfdingen *A. H. G. Ljunggren* i Säfsjö med 99 röster
 och f. d. riksdagsmannen *B. Hay* i Jönköping » 63 »

till *suppleanter:*

landtbrukaren *A. Pettersson* i Katrineholm med 66 röster
 och » *J. Rylander* i Önnarp » 47 »

*vid afdelningskontoret i Kalmar:*till *revisorer:*

godsegaren *C. Hildebrand* i Skedemosse
 och rådmannen *O. Mellin* i Kalmar,
 hvardera med 70 röster.

till *suppleanter:*

landtbrukaren *S. O. Lundell* i Ebbetorp med 68 röster
 och f. d. riksdagsmannen *O. Bondeson* i Blomstermåla » 44 »

*vid afdelningskontoret i Karlstad:*till *revisorer:*

ingenjören *E. Biesert* i Lennartsfors
 och f. d. riksdagsmannen *E. Dahlgren* i Ransäter,
 hvardera med 50 röster.

till *suppleanter:*

bruksegaren *H. F. Lexow* i Forsnäs
 och f. d. riksdagsmannen *N. Pehrsson* i Önnerud,
 hvardera med 38 röster.

Onsdagen den 10 Februari, f. m.

vid afdelningskontoret i Hernösand:

till revisorer:

och disponenten *N. V. Dahlberg* i Väija
f. d. riksdagsmannen *P. Vestman* i Rossvik,
hvardera med 70 röster.

till suppleanter:

och redaktören *G. R. Peterson* i Sundsvall
direktören *O. Sten* i Hernösand,
hvardera med 55 röster.

vid afdelningskontoret i Visby:

till revisorer:

och riksdagsmannen *C. A. Bokström* i Visby med 104 röster
» *O. B. Olsson* i Maglehult » 70 »

till suppleanter:

och riksdagsmannen *L. Norrby* i Fardhem med 59 röster
» *N. P. B. Lindgren* i Oscarshamn » 56 »

Mellan de suppleanter, som erhållit lika antal röster, anställdes lottningar för bestämmande af ordningen dem emellan; och utföllo dessa lottningar med den ordningsföljd här ofvan angifvits.

§ 4.

Justerades protokollsutdrag angående de i nästförestående två paragrafer omförmälda val.

§ 5.

Efter föredragning af Kongl. Maj:ts på kammarens bord hvilande proposition till Riksdagen, med förslag till ändrad lydelse af 6, 13, 15, 16, 22 och 28 §§ riksdagsordningen, hänvisades densamma till behandling af konstitutionsutskottet.

§ 6.

Föredrogs och hänvisades till Andra Kammarens tillfälliga utskott n:o 2 herr *P. Waldenströms* m. fl. motion N:o 169.

§ 7.

Till kammarens afgörande förelåg till en början lagutskottets utlåtande n:o 1, i anledning af verkställd granskning af justitieombudsmannens embetsförvaltning.

I detta utlåtande anmälde utskottet, att justitieombudsmannen genom oveld, nit och skicklighet motsvarat Riksdagens förtroende.

Efter uppläsande häraf anförde:

Herr Pettersson i Österhaninge: Herr talman! Mine her-
rar! Jag har begärt ordet, icke för att på något sätt inlägga min gensaga mot det slutliga resultatet, hvartill lagutskottet kommit efter granskningen af justitieombudsmannens embetsberättelse, eller att denna genom oveld, nit och skicklighet motsvarat Riksdagens förtroende, ej heller för att uttala mig angående det mål, som utskottets flertal i motiveringen ansett bort föranleda justitieombudsmannens åtgärd, utan jag har velat begagna tillfället endast för att yttra några ord i sammanhang med den del af sagda berättelse, som finnes intagen å sidorna 24—25, och innehåller fortsättningen och slutbehandlingen af det mot kyrkoherden i Algutstorps pastorat, kontraktsprosten J. H. Vingqvist, anställda åtal för obehörig uppgift i ett prestbetyg.

Stödjande sig på kongl. förordningen af den 20 januari 1865, som innehåller, att uti ett fräjdebetyg icke får meddelas andra uppgifter, än huruvida den person, som det gäller, vid dess utfärdande eger medborgerligt förtroende eller icke, har justitieombudsmannen fullföljt målet; och genom utslag utaf den 3 mars 1891 har högsta domstolen förklarad, att ofvannämnde Vingqvist har förfarit felaktigt, då han meddelade angående den person, som betyget gälde, andra uppgifter än dessa.

Derom är nu ingenting att säga, att gällande lag och författning bringas till heders och efterlefnad i vårt land. Men anmärkningsvärdt torde väl det förhållandet vara, att ännu år 1892, sedan detta passerat, det gifves domstolar uti riket, som requirera prestbetyg i enlighet med det beryktade kongl. fängvårdsstyrelsens cirkulär af den 10 april 1863, requirera så kallade *fullständiga* betyg, d. v. s. begära upplysning angående den tilltalades person, om han förut varit för brott straffad. De begära således någonting, som enligt ofvannämnde kongl. förordning icke får meddelas. Ty enligt justitieombudsmannens egna ord uti berättelsen vid lagtima riksdagen 1891 är genom kongl. förordningarne den 20 januari 1865 och den 28 november 1873 bestämdt, hvad fräjdebetyg, som af presterskapet utfärdas, rätteligen får innehålla, dervid ej göres någon skilnad, om personen är häktad eller icke, ej heller om betyget äskas af embetsmyndighet eller enskild person. Och hvad äldre stadganden innefatta häremot stridande, kan icke längre hafva någon tillämpning.

Såsom ytterligare stöd för att dessa förordningar lägga hinder i vägen för utfärdande af betyg i öfverensstämmelse med detta af mig åberopade kongl. fängvårdsstyrelsens cirkulär må anföras, hvilket också läses i samma berättelse, att vid riksdagen år 1879 väcktes motion om att Riksdagen måtte besluta den ändring i eller tillägg till de nämnda förordningarna af 1865 och 1873, att, utan hinder af desamma, det

skulle åligga presterskapet att, då i embets- eller tjensteväg fräjdebevis äskades angående för brott tilltalad person, i betyget anteckna, om denne förut undergått bestraffning för brott. Denna motion blef af Riksdagens båda kamrar utan votering afslagen.

Jag har här handlingar, som utvisa, att Finsponga läns häradsrätt hos Konungens befallningshafvande i Örebro län sökt och erhållit handräckning för att utbekomma prestbevis i öfverensstämmelse med det mycket omtalade kongl. fängvårdsstyrelsens cirkulär af den 10 april 1863, och likaledes kan styrkas, att länsstyrelsen i Kristianstads län hos Stockholms stads konsistorium anhållit om åläggande för pastor i Kungsholms församling att utfärda betyg i dylikt syfte. Protest afgifven i det först åberopade fallet har ådragit den protesterande klander; hans förfarande har kommenterats under rubrik: »försummelse af prest».

Man må nu hafva hvilka åsichter i öfrigt som helst, så torde det väl få medgifvas, att prest såsom embetsman härutinnan har blifvit satt uti en allt annat än behaglig mellanhand, ty meddelar han de begärda upplysningarna, så utsätter han sig för åtal, och meddelar han dem icke, så blir han föremål för handräckningsåtgärder och för offentligt och enskildt klander.

Härtill kommer, att en tredje part också blir lidande, nemligen den häktade, hvars dom och ransakning i det först af mig här åberopade fallet blef onödigtvis uppskjuten.

Jag har, som sagdt, icke något yrkande att göra, men jag har velat, till den kraft och verkan det hafva kan, påpeka detta, lindrigast sagdt, oeffterrättliga förhållande.

Herr Lilienberg: Det torde icke vara lämpligt, att kammaren nu inlåter sig på den fråga, som den förre talaren har väckt. Här hafva inom kammaren väckts motioner om prest- och fräjdebevis och deras innehåll, och dessa motioner äro remitterade till lagutskottet. Då lagutskottets betänkande inkommer, torde vara rätta tiden att taga denna fråga under behandling.

Vidare yttrades ej. Utlåtandet lades till handlingarne.

§ 8.

Härefter föredrogos, hvar för sig, lagutskottets utlåtanden:

n:o 2, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse af 1 kap. 6 § giftermålsbalken; och

n:o 3, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse af 53 § i stadgan om skiftesverket i riket den 9 november 1866.

§ 9.

På framställning af herr talmannen beslöt kammaren att, i enlighet med derom mellan herrar talmän träffad öfverenskommelse, nästa lördag den 13 dennes företaga val af de tjugufyra valmän, hvilka, jemte ett lika antal från Första Kammaren, hade att välja Riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare, äfvensom sex suppleanter för nämnde valmän.

§ 10.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr <i>A. Henricson</i>	under 8 dagar fr. o. m. den 13 dennes,
» <i>A. G. Olsson</i> i Frösvi	» 8 » » » 10 »
» <i>E. J. Ekman</i>	» 4 » » » 11 »
» <i>J. W. Lyckholm</i>	» 11 » » » 13 »
och » <i>A. Hansson</i> i Solberga	» 5 » » » 15 »

§ 11.

Herr *J. Bratt* aflemnade följande tre af honom med flere under-tecknade motioner, nemligen:

n:o 170, angående antagande af grunder för ny härordning m. m.;

n:o 171, om afskrifning af de å viss jord hvilande grundskatter; och

n:o 172, angående ändring i lagen om lindring i rustnings- och roteringsbesvärerna den 5 juni 1885.

Härjemte yttrade herr Bratt: I sammanhang med aflemnandet af dessa motioner får jag yrka:

1:o att Andra Kammaren för sin del besluter tillsättandet af ett *särskildt utskott*, bestående af åtta ledamöter från hvardera kammaren, och att Första Kammaren inbjudes att biträda detta beslut;

2:o att, i händelse detta förslag vinner båda kamrarnes bifall, de af åtskilliga motionärer jemte mig väckta motionerna, afseende en omorganisation af försvarsväsendet, måtte till det särskilda utskottet remitteras samt stats-, bevillnings- och lagutskotten derom underrättas, med hänsyn till vidtagande af sådan åtgärd från deras sida, hvarom i § 8 af reglementariska föreskrifter för Riksdagen förmåles.

Såväl de aflemnade motionerna som herr Bratts i sammanhang dermed framställda förslag om tillsättande af ett särskildt utskott be-
gärdes på bordet och bordlades.

§ 12.

Justerades protokollsutdrag.

§ 13.

Till bordläggning anmäldes följande inkomna ärenden:

statsutskottets utlåtanden:

n:o 11, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående beviljande af vissa förmåner för enskilda jernvägsanläggningar;

n:o 12, angående föreslagna statsbidrag till vägars anläggning och förbättring, bro- och hamnbyggnader, vattenkommunikationer och torrläggning af vattensjuka marker samt angående villkoren för sådana statsbidrags åtnjutande;

n:o 13, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående upplåtelse till Vesterås stad af vissa delar af kronolägenheten Kungsängen; och

n:o 14, i anledning af tre af Kongl. Maj:t afgifna propositioner angående efterskänkande af kronans rätt till vissa danaarf; samt

lagutskottets utlåtanden:

n:o 4, i anledning af väckt förslag om ändrad lydelse *dels* af 38 § i förordningen angående inteckning i fast egendom den 16 juni 1875, *dels ock* af 86 § utsökningslagen;

n:o 5, i anledning af väckt motion med förslag till ändrad lydelse af 5 § 2 mom. i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862, 57 § 1 mom. i förordningen om kommunalstyrelse i stad nämnde dag samt 40 § 1 mom. i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862;

n:o 6, i anledning af *dels* genom framställning af justitieombudsmannen, *dels* genom motion väckta förslag om ändrad lydelse af 102 och 140 §§ i konkurslagen den 18 september 1862; och

n:o 7, i anledning af väckta motioner om ändrad lydelse af lagen angående byggnad och underhåll af kyrka m. m. den 12 juni 1885, af lagen angående skyldighet att deltaga i kostnaden för byggnad och underhåll af prestgård den 1 maj 1885 samt af lagen angående skyldighet att deltaga i kostnad för byggnad och underhåll af tingshus och häradsfängelse den 26 september 1884.

§ 14.

Till kammaren hade inkommit följande sjukbetyg, som upplästes:

1:o att Herr professor Christian Lovén af sjukdom är hindrad att under de närmaste dagarne närvara vid Riksdagens sammanträden intygar, Stockholm den 9 februari 1892

Robert Tigerstedt,
med. d:r, professor.

2:o att Generallöjtnant A. Ryding lider af blodbrist (Anæmia), att han på grund deraf bör iakttaga stillhet och tills vidare ej kan infinna sig vid riksdagen, varder härmed betygadt.
Sköfde den 7 februari 1892.

G. Ekelund,
bataljonsläkare.

3:o att Rådman W. Skytte på grund af sjukdom (Furuncul) tills vidare är förhindrad att infinna sig vid riksdagens sammanträden, intygas härmed.

Stockholm den 7 februari 1892.

Oscar Gibson,
leg. läkare.

4:o att Rådman Herr W. Skytte på grund af sjukdom (Furuncul) tills vidare är förhindrad att inställa sig vid riksdagens sammanträden, intygas härmed.

Stockholm den 8 februari 1892.

Oscar Gibson,
leg. läkare.

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 2,53 e. m.

In fidem
Hj. Nehrman.
